

NO99

teater | www.no99.ee

Vesi jääb veeks, vili jääb väeks

september-oktoober 2009

NO80

Onu Tomi onnike

Beecher-Stowe/Ojasoo/Semper

See on traagiline ülemlaul töötavale inimesele, kes kannatab hoolimata nahavärvist, soost ja sünnipärasest.

“Aeg-ajalt võidavad töölised, kuid ainult ajutiselt.”

Karl Marx feat Friedrich Engels

“Me rikastame teie eksistentsi. SKP suureneb tänu meie saavutustele.”

Neeger valgele mehele, filmis Be Cool

“Iga kord, kui te protesteerite segregatsiooni vastu ning mõnel mehel on jultumust ässitada teie kallale politseikoer, siis tapke see koer, tapke ta, ma ütlen teile, tapke see koer. Ma ütlen seda, isegi kui nad panevad mind homme vanglasse: tapke see koer.”

Malcolm X

“Erinevalt nälgivast talumehest töötavad Kolmanda maailma naised ja lapsed tossuvabrikus orjapalga eest meie heaks - ja see paneb meid ennast räpasena tundma.”

Paul Krugman

“Mahe, õrn suvetuulepuhang libises otsekui kaastundlikult üle ta pea — leebe puhang, mis iial ei küsi, kas ta jahutab tõmmut või heleda jumelist palet.”

Harriet Beecher-Stowe

Tiit Ojasoo ja Ene-Liis Semperi lavastus “Onu Tomi onnike”.

Osades Andres Mähar, Eva Klemets (külalisena), Rasmus Kaljupärv, Inga Salurand, Mirtel Pohla, Marika Vaarik, Sergio Vares, Risto Kübar

Etendus kestab 2.45, ühe vaheajaga.

Esietendus 8. august 2009 Teater NO99 suures saalis.
Etendused 10/12/13/14 oktoober

NO79

Margarita ja Meister

Bulgakov/Pepeljajev

Aleksander Pepeljajev pole veel klassik nagu Bulgakov, Berlioz või Peemot, kuid kahtlemata omab mees oskust panna inimesed müstiliselt liikuma. Meenutades tema lavastusi NO95 "Kirsiaed" (2005) või lavakunstikooli remondile eelnenud tantsulugu "Kolm öde" (2004) või viimast tagurpidi tööd "tsuaF" (2007), siis on selge, et ootamatusi, jõnkse ja kordumatuid maailmu Pepeljajev loob. Seekord siis jälle suur must saal ja isikupärane tantsuteater, mis kasutab lavatehnilisi ja visuaalseid vahendeid kogu ampluaas. Kuulujutud on rääkinud, et sarnaselt romaaniga pidi maapinnast väheks jääma. Aga palju lavastusel on pistmist originaalkirjandusega, see on hetkel ennustamatu, sest romaani ja tantsu suhe on peidus proovides.

"Bulgakov oli uhke inimene, üle kõige vihkas ta argust. Sestap vihkas ta küllap iseennastki –telefonikõne ootuses ja lootuses, mis ühel aprillikuu hommikul saabuski. Literaadile – Meistrile! – anti tööd, lubati tal töötada teatris, kirjutada näidendeid, kui aega üle jääb, siis ehk romaanegi, meistreid ja margaritasid.

Näiliselt on "Meister ja Margarita" eklektiline raamat, selles on elu ja piiblit, Goethet, Marlowe'd, Tacitust. Lukianust, Pavel Florenskit ja vene kirikuisasid. Kuid vabadus (või kerglus isegi), millega ühest reaalsustasandist teise minnakse, teeb vabaks ja muretuks raamatugi. Ta sisaldab kõike, võiks sisaldada veel üht-teist ja midagi ei juhtuks. Ei midagi eee-rilist. Örritavalt, irooniliselt."

Toomas Raudam "Päikesekuninga päevalilleõli"

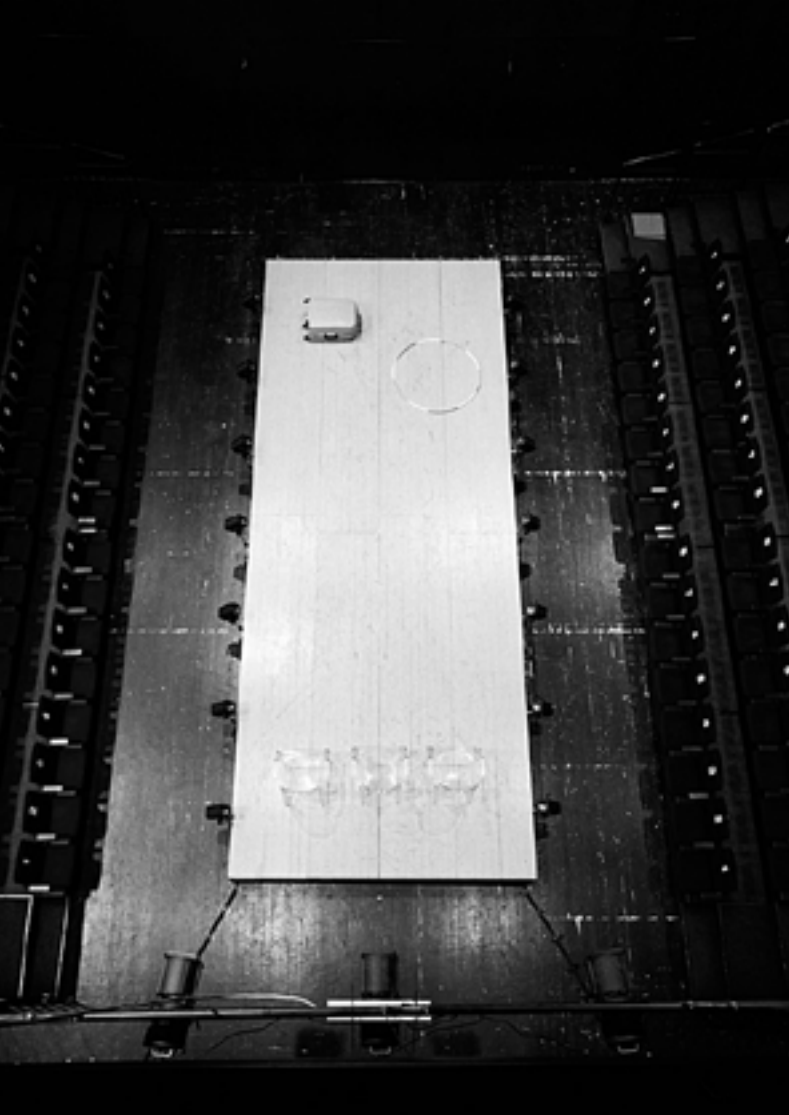
Lavastaja Aleksander Pepeljajev

Laval lavakunstikooli tudengid: Marta Laan, Kertu Moppel, Jekaterina Nikolajevna, Liis Proode, Liisa Pulk, Sandra Üksküla Uusberg, Mait Joorits, Mikk Jürjens, Lauri Kaldoja, Roland Laos, Marko Leht, Artur Tedremägi, Jüri Tiidus, Mihkel Tikerpalu, Hendrik Toompere jr jr, Kristjan Üksküla

Esiatendus 25. september 2009

Teater NO99 suures saalis.

Etendused 28/29/30 september ja 6/7/8 oktoober

NO78

Kes kardab Virginia Woolfi?

Albee/Ojasoo

Edward Albee leidis pealkirja oma kuulsale näidendile avaliku käimla seinalt. Näidendi lavastus Broadwayl 1962. aastal kutsus esile elava vastukaja ja mitte ainult pühendunud teatralide ringkonnas. Polnud vähimatki kahtlust, et Albee näidend oli kindlaim kandidaat Pulitzeri auhinnale, mida ta vaieldamatult vääris. Nii juhtuski, et kandidaate hinnanud nõukogu hääletas "Kes kardab Virginia Woolfi" aasta parimaks näidendiks, kuid Columbia ülikooli usalduskogu tühistas selle otsuse ja auhind jäi välja andmata. Albee näidend puudutas mitmeid ühiskonnas mahavaikitud teemasid ja usalduskogu liikmed leidsid oma parima arusaamise kohaselt, et Pulitzeri auhinda ei tohiks anda avangardistlikule tööle, mis pilab ühiskondlikke konventsioone ja ironiseerib igapäevakõne klišeede üle. Jüri Allik, artiklis "Kes kardab Virginia Woolfi?"

Üks vanem mees abielus ühe vanema naisega. Külla tuleb üks noorem mees, kes on abielus ühe noorema naisega.

Puhkeb põrgu.

Lavastaja Tiit Ojasoo

Kunstnik Ene-Liis Semper

Osades Hendrik Toompere jr (külalisena Eesti Draamateatrist), Marika Vaarik, Sergo Vares, Mirtel Pohla

Planeeritud esietendus 7. november 2009

Piletid tulevad müüki septembri teisel nädalal

NO81
Startup
Kase

“Kui sa teenid elatist sellega, et ütled inimestele, mida nad ei saa ise teha, sest sina kontrollid vahendeid või suhteid, kui sa töötad kinnises süsteemis, kus informatsioon ja valikud on kontrollitud ja hind on ähmane, siis on su päevad loetud. Ma räägin teiega, automüügimehed, reklaamiagentuurid, valitsuse bürokraadid, kindlustusmaaklerid, personaliotsijad, reisi- ja kinnisvaraagendid.”

“Nüüd on igaühel võimalus luua ja saada mõistetud. See viib selleni, et inimesed kujundavad ümber oma huvid, tegevused, vajadused ja turg muutub kardinaalselt. Linkimine ja otsimine alustasid revolutsiooni ja muideks, revolutsioon on alles päris alguses.”

Jeff Jarvis “What Would Google Do?”

Igal hommikul tulevad neli inimest tööle ning algab ajurünnak, et leida suur idee. Nad otsivad seda päris asja, sest nad teavad, et hea mõte kütab inimeste südamed põksuma. Suurepärane idee kaasab inimesi lennult. Tuleb korraldada loovkoosolekuid. Kasvõi igal hommikul.

Autor ja lavastaja Mart Kase
Kunstnik Kairi Mändla

Osades Kristel Leesmend (külalisena), Jaak Prints,
Bert Raudsep (külalisena), Gert Raudsep
Lavastust mängitakse hommikuti kell 8.15 Kalamajas
aadressil Niine 11.

Etenduse pikkus 1.25

Esietendus 19. mail 2009

Etendused 16/17/21/22/24/25 september 2009

NO82

Pea vahetus

Uusberg/Uusberg

Raudteejaamas kohtuvad kaks vana semu. Rong jääb hiljaks.

MEES2: Pea vahetus. Tuleb pead ära vahetada.

MEES1: Pead ära vahetada?

MEES2: Ma usun, et minu pea, mis on nootidest pungil... o l i, mis o l i nootidest pungil... Ma usun, et see minu pea klappinuks lähedasti näiteks Juhan Liivi südamega.

MEES1: Pead ära vahetada?

MEES2: Ma püüaksin... oleksin püüdnud tema südant lugeda. Ja seejärel, o m a peaga tema südant avada.

MEES1: Pead ära vahetada?

MEES2: Mul tundub, et niimoodi... Ainult niimoodi saabki korraks neid kallistada, keda enam pole, aga kes seda väärivad... tuleb pead ära vahetada...

MEES1: Pead ära vahetada?

MEES2: Tuleb enda peaga nende südant lugeda... ja siis tuleb selle oma peaga, mis on kallistatava südame kohal, midagi ette võtta...

MEES1: Pead ära vahetada?

MEES2: Alles siis võibki juhtuda see, mida mõlemad p e a d ja mõlemad s ü d a m e d taga ajavad ja milleni nad iseseisvalt ei jõua, sest nad on üksinda hädas. Just nii sünnib ime. Ime, mis hakkab kõlama. Võib hakata. Kuna need pead ja südamed hakkavad k o k k u k õ l a m a.

MEES1: Pead ära vahetada?

Lavastaja Uku Uusberg (Eesti Draamateater), muusika ja koorijuht Pärt Uusberg

Osades Priit Võigemast (Tallinna Linnateater) ja Märt Avandi (Eesti Draamateater)

Etenduse pikkus 2.40, üks vaheaeg.

Esietendus 13. mail 2009 Teater NO99 Kammersaalis
Etendused 16/17/21/22 september ja 1/2/3/9 oktoober
Teater NO99 Kammersaalis

NO83

Kuidas seletada pilte surnud jänesele

Ojasoo/Semper

EHA: 65. aastal Joseph Beuys pidas maha järjekordse näituse, Lääne-Berliinis noore tõusva galeristi René Blocki galeriis. Block elab siiamani, on väga tegev, armastab Ida-Euroopat, korraldab seal biennaale, Jugoslaavias – *whatever*. Ja René Blockil oli galerii Berliinis ja samas oli tal galerii New Yorgis. Tema kunstnik oli Beuys ja galeriis oli Joseph Beuysi joonistuste näitus. Ja siis toimus performance.

Nüüd show kulges sellisena, et kolm tundi Beuys kõndis mööda ateljeed, galeriid, ja iga pildi juures peatudes näitas seda jänesele. Ja niimoodi koos selle surnud jäneseaga vaatas ta läbi kogu oma loominguga. Ma ei tea... Üldiselt inimesed arvavad, et kunstniku suhe oma loominguga on midagi väga pidupäevast: noh, nagu ikka, nagu käsitööline, teeb ilusa asja, läheb müüb maha, on õudselt rahul, ostja on õudselt rahul, aga see ei ole ju nii paraku, juba ammu-ammu ja vist ei ole kunagi nii olnud. Kunstnik teeb pildi, sageli kaheldes ja pilti isegi lõpetamata jättes, sest ta vihkab oma toodet ja ta näeb seal ainult omaenda piiratust ja oma suure uhke mõtte mannetut teostumist.

Osades Teater NO99 trupp Rasmus Kaljujärv, Risto Kübar, Andres Mähar, Mirtel Pohla, Jaak Prints, Gert Raudsep, Inga Salurand, Tambet Tuisk, Marika Vaarik ja Sergo Vares

Etendus kestab umbes 2.30, ilma vaheajata.

Esietendus 10. märtsil 2009.

Etendused 1/2 september ja 23/24 oktoober Teater NO99 saalis

8/9 september Tartus festivalidel DRAAMA ja omaDraama

29. september Slovakkias festivalil Divadelna Nitra kaks etendust

7. oktoober Peterburis festivalil Baltiiski Dom

NO86

Perikles

Shakespeare/Ojasoo/Semper

“Inimene lihtsalt ei saa teisiti, kui tahab õnnelik olla, põhinegu see soov siis tema loomusel või psüühilisel hülbel. Aga enamasti on see iha oma eluga õnnestuda nii suur, et pole aega filosoferida. Pealegi on niigi selge, mida teha tuleb, et õnnelik olla: tuleb tegeleda “tõsiste” eluliste probleemidega: kuidas raha teenida, kuidas valida eriala ja leida töö, mis inimese ühiskonnale vajalikuks teeks, ning kuidas ennast selle kõige juures veel vormis hoida...”
Tõnu Viik “Mis on õnn?”

“Mis tunded ja mõtted tekivad teis seoses sõnaga “basaar”? Lõhnade, helide ja värvide pillerkaar? Inimeste ja lugude virvarr? Mõni pakub müügiks kala, mõni puuvilju, mõni oma palgamõrtsuka-teenuseid ja mõni kergemeelsete tütarlaste kehasid... Mõni hõigub vaatama looduse imetegusid: kapjade ja sabaga meest, vuntside ja habemega naist ning perekonda, kes on poolsisalikud-poolinimesed. Ja kuskil vestab jutustaja üht lugu kellegi elust ja seiklustest. Just sellise rabavalt värvilise ja kireva kanga kerib lahti seekordne “Periklese” lavastus, kus ühelt poolt otsitakse sidet tänasega (ja ajatuga?), teiselt poolt jutustatakse meile muinaslugu suurte kuningate ja uskumatute seikluste aegadest.”
Maris Peters “NO-teatri kevadbasaar”

Tiit Ojasoo lavastus. Ene-Liis Semperi lavakujundus ning kostüümid ammutavad inspiratsiooni erinevatest allikatest, varjamata oma mälestusi Indiast. Muusikalise kujunduse tegi Chalice.

Nimiosas Risto Kübar, teistes osades Mirtel Pohla, Tambet Tuisk, Gert Raudsep, Sergo Vares, Inga Salurand, Rasmus Kaljujärvi, Marta Laan (külalisena lavakunstikoolist) või Lenna Kuurmaa (külalisena), Marika Vaarik ja Andres Mähar

Etenduse pikkus 3.15, üks vaheaeg.

Esietendus 15. märtsil 2008 Teater NO99 suures saalis.

Etendused 4/5/10/11 september ja 16/17 oktoober

Aktsioon NO79.5

28. oktoobril on Teater NO99 kammersaalis aktsioon.

NO99 aktsioonide eesmärgiks on proovida ideid, mida mujal kasutada ei õnnestu. Teha katseid, mis võivad õnnestuda, kuid võivad sama palju ka ebaõnnestuda. Aktsioon on oma kiire reageerimisvõimega, vabama struktuuriga, ootamatute lahenduskäikudega ning klassikalise teatriloogika hülgamisega põnevaks väljakutseks. Mõte on näitlemise ja teatri piiride avardamine.

Mis täpselt toimub, selgub alles samal õhtul või vahetult enne.

Tulevikunägemus

Edumeelsed loojad räägivad, **milline võiks olla Ameerika teater 25 aasta pärast**. Kuhu suunas areneb teater järgmise veerand sajandi jooksul?

Lühendatult ajakirjast “American Theatre” märts/2009.

*

Philip Bither, vanemkuraator, Walker Art Center, Minneapolis

Paljusid üllatab, kuivõrd jõuliselt murrab teater end praegustest piirangutest vabaks. Mõiste “teater” hakkab ümbritsema esitluskunsti võimalusi sootuks laiemal skaalal. Erinevad meediad, kujutav kunst, uued akustilised ja erinevatele meeltele mõjuvad mustrid, objektiteater, loov liikumine, edasiarendatud hääletehnikad, uued visuaalsed ja rituaalsed vormid, lihtsus ja minimalism, füüsika ja kõrgdisain – need kõik viivad teatrit edasi. See, mida täna mõistetakse “eksperimentaalsena”, muutub argipäevaks. Kõögirealismil pole enam säärast võimu, filmis ja teles õnnestub naturalism sedavõrd palju paremini. *Do-it-yourself* ajastul ei toimu sisu edastamine enam ühesuunalisel taval, kus ühes otsas on näitekirjanikud, lavastajad ja esitajad ning teisel pool passiivsed piletiomanikud, kes istuvad endiselt pimedas. Reeglilik muutub vastastikune suhtlus, osalemine ja isiklikud otsesidemed kunstnikega (enne, pärast ja vahel ka etenduste ajal). Sotsiaalne ja esitluslik segunevad omavahel tihedalt ja regulaarselt. Teatril on meie kultuuris endiselt oluline roll, kuid ainult siis, kui ta võtab riske, liigub oma piirideni, mõtestab ümber oma suhet aega ja ruumi. “Tõeliselt heas teatris on alati anarhiat, kaost ja tõelist pimedust,” ütles A.R. Gurney. Radikaalne teatritegemine on kütus, mis viib edasi kõiki *live arti* vorme radadel, mis võivad olla nii alternatiivsed kui ka väiksemas või suuremas mahus maagilised. See, mida me praegu peame “ebatavalisteks”

teatriruumideks – sotsiaalsed lavad (klubid, baarid, elutoad), kohaspetsiifilised paigad, galeriid, *black boxid*, pargid, kogukonnakeskused –, muutuvad uueks normiks, kuna traditsioonilise eeslavaga ruumid muutuvad hauakambriteks, muuseumiteks.

Trupp ja kollektiivne tahe on veelgi tähtsamad; vanad hierarhiad kaovad nii seesmiselt (ranged piirid ametite vahel hajuvad) kui ka väliselt (hüljatakse esitaja ja produtsendi, kommerts- ja mittetulundusliku sektori, publiku ja kriitiku rollid). Kui valdkondadevahelised lähenemised muutuvad reeglits ning erineva koolituse ja taustaga kunstnikud hakkavad koostööd tegema, siis laieneb ka sisu. Noorte- ja popkultuur ning globaalsed mõjud ja erinevad kultuurilised vaatenurgad puhkevad õitsema.

Jah, teater peab eesootavatel kümnenditel jagu saama tõsistest enesekindlusekriisidest, kuid need kriisid toovad endaga paratamatult kaasa koostööd edendavaid vestluseid, uusi vorme ning vahetumaid sotsiaalseid ja poliitilisi suundi, mis lubavad teatril muutuda olulisemaks ning teretulnumaks, tähtsamaks ja üllatavamaks, provokatiivsemaks ja lõbusamaks, ning digitaalajastu pöörase tempo jaoks piisavalt kiireks.

*

Raymond Bobgan, loominguline juht, Cleveland Public Theatre, Ohio

Mulle ei meeldi pikaajaline planeerimine.

Uue lavastuse väljamõtlemine on minu jaoks nagu seiklusele minek ilma kaardita. Alguses on mul aimdus selle kohta, kus me protsessis oleme, ning mul on unistus selle kohta, mida me võime avastada. Mul on eelnevate reise kogemusi ning järjest edasiarenev kogum tööpõhimõtteid. Tavaliselt ma tean, millised meie järgmised sammud võiksid olla ning mul on suunataju – see on, justkui mind tiriks miski, tõmmataks lavastuse poole, mis tahab tehtud saada.

Kui mõelda teatri tuleviku peale, siis pole ma järgnevas

25 aastast kindel. Mul pole kindlat kurssi, kuid mind tõmmatakse teatud suunda. Ma olen huvitatud säärase teatri tulevikust, mida juhivad kaks jõudu – praktilisus ja vaimsus.

Praktilisus ehk üksikasjad juhivad meie igapäevaelu. See sunnib meid elama oma vahenditega, organisatoorselt ja artistlikult. Praktilisus nõuab tähtsustamist. Kuidas me reageerime poliitilistele sündmustele, sotsiaalsetele liikumistele või uutele tehnoloogiatele? Kuidas teater saab muuta meie kogukonda? Elu üksikasjad sunnivad meid minema kaugemale teatri tavapärasest kokkulepitud rollist. Üksikasjadesse süvenemine hoiab meid ausa ja põhjendatuna.

Vaimsus hoiab töös elusädet ja tuletab meelde, et teater on sügavalt isiklik. Vaimsus väärtustab tõe, isegi kui tõe ei saa lihtsalt pakendada või selgitada. Vaimsus usaldab publikut ja kutsub neid meiega koos mängima. Vaimsus palub meil teisteni jõudmiseks olla haavatav ja avatud muutustele. Vaimsus nõuab, et olenemata kui ebapopulaarne see võib olla, me ei tohi häbeneda kõige sügavamaid küsimusi ja elu mõtte otsimist. Kui me teeme hästi viimistletud lavastusi, mis väljendavad inimeseks olemise mõtet, siis teatril on tulevikku, sest sellise teatri tulemus võib olla individuaalne erakordne ülekanne, mida ei saa saata läbi Interneti ega tekstisõnumiga.

*

Steven Ginsbuerg, kunstiline juht, HartBeat Ensemble, Hartford, Conn.

25 aasta pärast ei ole ükski ruum teatri eest kaitstud. See toimub kõikjal.

See toimub, sest me ihkame päris ühendust digitaalselt küllastunud elus.

See toimub liikluses.

Julie ja tema sõbrad sõidavad autoga, rismikul peatab neid punane tuli. Seal esineb Keelutule Teater. 20 jala suurune lehm ilmub välja.

“Mis lehm see on?”

Kes on esimene, kes mõistab, mis KeelutuleTeater teeb?

“Näe, seal on kaks näitlejat karkudel.”

“Nad üritavad teda puuri panna...”

“Loomaõiguste seadus. See on uue farmi kaebekiri!”

“Kurat, kust sa seda võtad?”

Õnnelik Julia naeratab ja viskab raha KeelutuleTeatri kogumiskasti.

See toimub garaažides. Tänaõhtune Duubelhüppe Teater mängi Deshawn'i garaažis. Fatima viskab 10 kulli ja siseneb. Rollimäng algab keelpillikvarteti hüpnootiliste meloodiatega, mis ähmastuvad kaootilise korteri helidesse, kuhu saabuvad Itaalia koduperenaised poetuurilt. Nad on kauba varastanud ning hõiskavad Dario Fo sõnu “Me ei saa maksta! Me ei maksa!” Pärastpoole juhatatakse Fatima Deshawni magamistuppa, kus toimub Duubelhüppe Teatri lisapala. Marionett Robin Hood mängib pööninguvoodil.

See toimub tööl.

On peaaegu lõuna. Donaldi kõht koriseb ja ta mõtleb, et mida täna teatris lõunaks pakutakse. Ta loeb e-maili: Commedia dell'Arte! Söögituba – 10 dollarit - “Hoi kinni oma võileivast,” - 30-minutiline tempokas lugu korporatiivsest Ameerikast.

* Võileib on hinna sees

Carlos ja Tonya saavad Donaldiga kokku viis minutit enne kahteteist. Nad sisenevad söögituppa, krabavad oma võileivad ja teevad valiku vabade istekohtade hulgast. Commedia dell'Arte lavastus sisaldab muusikalist numbrit rõhutades büroovahendite osatähtsust – kloun jäljendab koopiamasina rutiini, teeb järgi klassikaliselt kentsakat direktorit. Parimad tööl veedetud 30 minutit.

See toimub, kui astume sisse. Marcus ja Jasmine sõidavad autoga ringi. Nad lähenevad mahajäetud “drive-in” söögikohale. Marcus keerab sisse, et vaikselt

kohas asjal ära käia. Nende üllatuseks on koht autosid täis. Nad maksavad 20 dollarit, et näha, mida Tagaistme Teater näitab. Marcus ja Jasmine pargivad oma masina. Näitlejad väljuvad autodest ning hargneb lahti keeruline mõrvastseen. 25 aasta jooksul avalik ja privaatne ruum segunevad, lavadeks muutuvad sõidukid, liftid, põllud, keldrid, katused, rongid, söögitoad, lennujaamad, pargid ja parvlaevad.

Inimliku puudutusega teater on igal sammul.

*

Joseph Haj, produtsent ja kunstiline juht, PlayMakers Repertory Company, Chapel Hill, N.C.

Laenates Facebookis üldlevinud formaati “25 juhuslikku asja”, on siin 25 mõtet järgmise kahekümne viie aasta koha Ameerika teatris.

1. Mõistame, et me oleme mängus teenrid, mitte bossid, ja et teatri tuleviku määravad kogukonnad, milles teater eksisteerib.

2. Kultuurisektor mõistab, et kõik teater on kohalik.

3. Järjest vähem on teatrivõrgustikesse kuuluvaid teatreid.

4. Lõpuks ometi hakkame omama suuremat analüüsi oma töö ja tegemiste suhtes kui “me mõtleme, et peaksite meid rahastama, sest meile meeldib seda teha.”

5. Me koostame argumendid nii kenasti, et küsides, miks teater on oluline, anname inimestele kätte päikesekiire, et nad leiaksid päikese.

6. Järgmise 25 aasta jooksul muutub valdkonna-siseselt palju, aga me leiame mooduse, kuidas noori jalgadele aidata enne, kui nad maailma lahkuvad.

7. Suuremate teatrikoolide juhtideks on palju rohkem naisi ja kirju nahavärviga inimesi.

8. Teatrikoolid muutuvad palju suunavamateks, kui nad on olnud viimase 25 aasta jooksul.

9. Sallimatus omavoli, kapriiside ja keskpärase

juhtimisoskuse suhtes suureneb.

10. Tekib rohkem alalisi teatritruppe.

11. Rohkem kunstnikke on juhtivatel positsioonidel.

12. Kõik sõltub visioonist.

13. Päevad "Tule meile ja imetle meie tööd ning kao majast kus kurat" on möödas.

14. Maksutulu vastutus on väärtus, millest hoolitakse, nagu ka artistlikust tegutsemisest kõigis institutsioonides, mitte ainult pole see tegevjuhi asi.

15. Kunstiline ja administratiivne läbipaistmatus kaob, protsess loob uue süsteemi.

16. Valdkond areneb ja selgub, kuidas vastutustundlikumalt hoolida artistidest, eriti näitlejatest.

17. Sotsiaälvõrgustikud ei ole tulevik (need ei ole isegi olevik).

18. Vastutustundest üksi enam ei piisa. Juhtimisoskused on vajalikud ning valdkond leiab tervikliku mooduse selle kindlakstegemiseks ja arendamiseks.

19. Lõpeb hoonete ehitamine suuremaks, kui on ideed, mis neis tehakse.

20. Lõpeb vanema publiku teotamine.

21. Lõpeb sisemine vaidlus, kes teeb rohkem tähenduslikku teatrit.

22. Lõpuks mõeldakse välja moodus, kuidas noori inimesi kaasata töösse.

23. Pole olemas enam sellist asja nagu "ajalehe kriitika".

24. Tulevased liidrid peavad õppima kahte asja: esiteks, õppima kõik selgeks neilt, kes on enne tegutsenud ja teiseks...

25....jätma kõik vana kõrvale ja ründama.

*

Kyle Jarrov, näitekirjanik ja helilooja, New York City

Vahel ma muretsen, et teatril ei ole tulevikku. Käin etendustel, jälgin publikut ja näen väga vähe omavanuseid (29) või nooremaid. See polegi nii üllatav. Liiga tihti loeb teema, kõrge piletihind ja etenduste stiil, mis ei ole avatud noorematele generatsioonidele.

Kuid enne, kui kaon, mõtisklen kahe asja üle:

1.Keskool

2.Rokk-kontserdid

Need asjad annavad mulle jõudu, kui mõtlen teatri järgmise 25 aasta peale:

1 Keskool: Ma vihkasin sarnaselt kõigi teistega keskkooli. Kuid hea uudis on see, et paljudes keskkoolides üle kogu maa on teatriprogrammid ja need on justkui narkovärvad kunsti. Õpilased kasutavad oma kogemusi pikalt peale lõpetamist, olles hilisemas elus teatrist huvitatud. Keskooli teatriõpe ei peaks olema rangelt piiratud ja reglementeeritud ehk pole vaja teha järjekordseid "Poisid ja nukud" minimuusikale. Programmid peaksid pakkuma lastele võimalust näha, millised üldse võivad olla kunsti erinevad vormid olenemata sellest, kas need lapsed saavad kunagi hilisemas elus kunstnikeks või publikuks.

2 Rokk-kontserdid: Minu generatsiooni inimesed, sealhulgas ma ise, käime palju sagedamini rokk-kontserditel kui teatris. Ma arvan, et see on nõnda seepärast, et rokk-kontserdid võimaldavad palju intiimsemat ja intensiivsemat suhtlust publiku ja esineja vahel. Tihti on esinejad lärmakad, kontsert lõdvalt struktureeritud ja esinejad ei võta iseennast liiga tõsiselt (ja ei tasu isegi mainida fakti, et võid neil juua!) Teatrile tuleks kasuks osa sellist energiat üle võtta. Ma ei ütle, et iga teatritükk peaks olema rokkmuusikal, kuid roki vaimsust tuleks tuua lavale – paljud kirjanikud ja lavastajad teevad seda juba oma näidenditega, muusikalidega ja avangardsete teatritöödega. Ikkagi, elu ongi lärmakas, lõdvalt struktureeritud ja spontaanne. Ja peaksime kõik pingutama, et iseennast mitte võtta liiga tõsiselt.

Ja jookide pakkumine ei pruugi ka haiget teha.

Annie-B Parson ja **Paul Lazar**, kunstilised juhid,
Bid Dance Theater, New York City

Majanduskriisist taastumise seaduseelnõu säte on "järgmistes eluvaldkondades peab raha kasutama otstarbekamalt - hasartmängud, loomaaed, golfiväljakud, basseinid, staadionid...teater... ja kiirteede kaunistused." Mulle tundub, et tänapäeva teatrit iseloomustabki "täpne rühmitamine". Enamus teatrit, mis saab toetust, on võrdväärne kiirteede kaunistamisega. "Ebateaterlik" mõtlemine, mida levitavad osad, kes on süsteemis pettunud, tööd armastavad teatritegijad, moodustavad minu arust kõige tähtsama osa – teatri, mis vabastab ratsionaalse mõtlemise sisse õpitud mimikrist.

Minu lootus järgnevak 25 aastaks on (ütlemine, et järgnevak 25 minutiks, sest ma juba tunnen, et ma vahetan arvamust) see, et teatritegijad vabanevad oma heidiku staatusest, saavad sellest hoopis julgust, ning seeläbi liigub teatri väärtus Senati silmis kergest põlastusest otsekohese vastikuseni.

Viieosaline ennustus:

Jutusta mulle lugu: Me ei tüdine kunagi oma lugudest, Kreeka jumalatest ja iseenda surelikkusest, kangelastest ja antikangelastest. Pärast tuhandeid aastaid ei usu mina, et armastus loo vastu kuhugi kaob, kuid see võib muutuda. Laval toimuv on vähem sõltuv reaalsest elust. Lavalood elavad kujutluspiltide ja metafooride maailmas. Kunstnik Giorgio Morandi on öelnud: "Miski pole abstraktsem kui reaalsus."

On olemas tants: Tants on kõikides lavastustes, sest tants on alati tõsi. Tants näitab meile seda, mis on kirjeldamatu ja teatri arengule mõjuvad kõige paremini asjad, mis on müstilised ja ilma vastuseta.

Häälekad tunded: Ameerika publik lõpuks tüdineb lärmakast, higistavast ja sülitavast näitlemisstiilist ja hakkab eelistma emotsionaalsemate hetkedega

kuivemat teatrit. Teatrist jäetakse kõrvale läila sentimentalism, ja me üritame jääda kaineks, kuniks kainus muutub väljakannatamatuks ja me puhkeme nutma.

Kestvus ja elektroonika: Etendused muutuvad aina lühemaks ja lühemaks. Võib-olla on 25 aasta pärast etendus nagu haiku. Kuid ma ei usu, et teater muutub elektrooniliseks. Teatris on mõnu istuda pimedas koos võõraste inimestega ja vaadata elus kehasid higistamas.

Sõltuv publik: Samuel Pepys, mees, kes elas 17. sajandil, pidi pidevalt arvutama, et kui palju etendusi võib ta vaadata, et endale öömaja võimaldada. Ta oli teatrisõltlane. Kuid ta tihti eksis enda tõekspidamiste vastu ja käis igal õhtul teatris. Oleme optimistid ja arvame, et 25 aasta pärast tuleb publik joostes igasuguste õhukeste ekraanide tagant mitmemöötmelisse, spontaanssesse ja ennustamatusse lavamaailma.

*

Leigh Silverman, lavastaja, New York
Ma olen inimene, kes vajab plaani. Ma olen planeerija. Ma ei suuda puhata, ilma et mul oleks selle jaoks plaan. Ma ärkan hommikul üles ning alustan planeerimist. Seetõttu hakkasin ma, kui juurdlesin küsimuse üle, mis meid 25 aasta pärast ootab, tundma... ärevust – millele järgnes kirk koostada tõeliselt hea plaan! Sest praegu on rasked hetked. Iga päev toob uusi tõestusi selle kohta, et ressursid, millele me oleme rajanud oma elud ja töö – nii majanduslikud, keskkondlikud kui ka institutsionaalsed –, on kadumas. (Ja isegi parimatel aegadel imestan ma sageli selle üle, kuidas mõnedel meist on sitkust teha seda, mida me teeme.) Minu plaan? Kasutada oskust, mis on sedavõrd algne ja fundamentaalne, et me vaatame sageli mööda selle täielikust potentsiaalst – koostöö. Ma leian, et me peame laiendama oma definitsiooni selle kohta, kellega

ja kuidas me koostööd teeme. See juba juhtubki, kui me (nii riigi kui teatrikogukonnana) mõistame, et meil pole enam luksust tegutseda vaakumis, tiireldes autonoomsetel orbiitidel. Vastastikune seotus näib järjest huvitavam.

Loomulikult on siin ka praktiline pool. Juba on näha liikumist ressursside jagamise poole: nii lavastuste, ehitiste kui inimeste. Aga ma mõtlen koostööd ka laiemas mõttes, ootamatute suhete koostööd, mis loovad nii uusi teid kunstiloomeks kui ka teatrite majandusliku opereerimise paradigmasid. Lavastamine võib olla raske töö, sest isegi headel aegadel on töökohti ja ressursse napilt – ja vahel, nagu praegu, on neid veelgi napimalt. Ent koostöö näitekirjanikega ning nende ideede tõlkimine publiku jaoks rahuldab mind. Ma keskendun uutele näidenditele, sest see lubab mul teha koostööd autoritega, kes maadlevad olemasolu müsteeriumite ja väljakutsetega originaalselt, hulljulgelt, huumori ja põhjalikkusega. Minu isiklik plaan ja soovitus teile on leida inimesed, kes hoiavad teid loominguliselt elevil ning ärevil. Hoidke need enda ligi: vaadake, millised on nende ideed. Pange oma ressursid kokku. Ja siis, kõik koos, tehke uus plaan.

*

Seema Sueko, kunstiline juht, Mo'olelo Performing Arts Company, San Diego, Calif.

Mu väga ebateaduslik “metoodika” uurimaks küsimusi, et mis järgmised 25 aastat Ameerika teatrile toovad. Ma vaatan tagasi viimase kahekümne viie aasta peale ja näen nii õnnelikke kui kohutavaid ilminguid:

...miniseelikud

...Duran Duran

...See Päril Asi

Kui ma nüüd üles ärkan oma mõtisklusest, siis mõistan ma, et nende ikoonide üle tuleb arutleda, et mõista, kus me oleme ja kuhu oleme teel.

Miniseelikud: Omas ajas suurepäraseid, kuid praegu ei julgeks kanda. Õppetund: Tuleb oma garderoob välja vahetada ja tuleb käitumine ümber mõelda. Ma loodan, et 25 aasta jooksul me puhastame oma teatrimajad. “Mo’olelo” teater arendab praegu välja Rohelise Teatri Tööriistakomplekti ja selle esimene samm on panna kirja plaan, kuidas luua teatrit nii, et see ei mõjuks meie tervisele pikajaliselt halvasti. (Ja ma luban, et ma ei riku rohkem inimkonna tervist sellega, et kannan kunagi veel miniseelikut.)

Duran Duran: Nad lindistavad praegu uut albumit, mida kirjeldatakse kui “kunstikooli projekti”, mida tehakse pelgast uudishimust. Õppetund: Olakehitustega või ilma, artistid jäävad huvitavaks ka järgmiseks 25 aastaks, luues uusi vorme ja kaasates uusi tehnikavõimalusi (jah, mu süda kuulub endiselt Duran Duranile).

See Päril Asi: Tom Stoppardi näidend võitis auhinna 1984. aastal, kuid endiselt lavastatakse seda laialdaselt. Õppetund: Kuna ühiskond muutub üha digitaliseeritumaks ja võrdseks, siis on vastukaaluks kasvanud vajadus autentsuse järgi. Elus teater pakub just seda: autentset artistlikku kogemust. Kuid laval olekust kõrgemale tõuseb vajadus olla läbipaistev kõikides oma tegevustes, eriti avaldub see publiku kaasamises. Praegused turundusstrateegiad, eriti makstud reklaamid, ei ole enam efektiivsed. Selle asemel meelitab publiku kohale vanakooli suust-suhu info. Seega on vaja luua kõneainet. “Mo’olelo” teatris kaasame kogukonna iga lavastuse väljatoomiseks, hakkame peale rohujuure tasandil, moodustame sidusrühmad juba enne esimest proovi. See on õppetund President Obama õpikust. Ma loodan, et 25 aasta jooksul meie turundusosakonnad muutuvad aktivistide poolt juhitud kogukonna üritusi korraldavateks üksusteks.

Selline autentsus inspireerib uusi teatrikülastajaid ja loob midagi, mis peab ajale vastu – kauem kui minu miniseelik ja võib-olla isegi kauem kui Duran Duran.

Jazziklubi

Jazzliidu 6. kontserdihooaeg

Kodumaise džassi tase läheb aasta-aastalt järjest kõrgemaks ning muusika mitmekesisemaks. Ka hooajal 2009/2010 toob Eesti Jazzliit Tallinna, Viljandi, Tartu, Pärnu, Rakvere ja Kuressaare publiku ette Eesti džassi hetkeseisu kuumimad nimed. Enamik muusikuid, kes lähikuudel Jazzliidu kontsertidel üles astuvad, ei vaja tutvustamist - nende seas on Siim Aimla, Helin-Mari Arder, Kadri Voorand, Marju Kuut, Jaak Sooäär, Tanel Ruben ja paljud teised. Uut plaati tutvustab Oleg Pissarenko, oma bändiga esineb noor andekas bassist Peedu Kass ja põnevas trioprojektis astub lavale taas ka Brian Melvin. Instrumendiga varustatud muusikutele on sissepääs tasuta.

Piletid Piletimaailmast ja kohapealt 75 krooni, tudengitele 50 krooni, Eesti Jazzliidu liikmetele 30 krooni.

September

- R 04.09 kell 22.00 **Hooaja avajämm -
Lembit Saarsalu kvartett**
R 11.09 kell 22.00 **Tiit Paulus -
Jaak Sooäär, külalisena Erko Niit**
R 18.09 kell 21.30 **Oleg Pissarenko
"Prii Lapse Ilm" CD esitluskontsert**
R 25.09 kell 21.30 **Fresh-Groovy-Jazz-Funky Bänd**

Oktoober

- R 02.10 kell 21.30 **Helin-Mari Arder "Aeg ei peatu"**
R 09.10 kell 21.30 **Rhythm Spirits
(B. Melvin, M. Soo, T. Ruben)**
R 16.10 kell 21.30 **Bullfrog Brown (trio)**
R 23.10 kell 21.30 **Peedu Kass 005**
R 30.10 kell 21.30 **F1 Guitars & Maria Rääk**

Piletiinfo

Kassa 66 05 051
E-R 12-19

Muudel aegadel tund enne etenduse algust.
Piletid müügil ka Piletimaailma müügikohtades ja
internetis www.piletimaailm.com

Pileti hind 225 krooni, sooduspilet 170 krooni. Müügil ka
kinkekaardid (450 krooni). Sooduspilet kehtib õpilastele,
üliõpilastele ja pensionäridele.

Broneeritud üksikpiletite väljaostmine hiljemalt üks nädal
enne etendust, kollektiivtellimuste puhul kaks nädalat.
Pileteid tagasi ei osteta.

Tund enne etendust pakub Teater NO99 puhvet keldrikor-
rusel erinevaid suupisteid ja pannkooke.

Teatrimaja taga asuv autoparkla on etenduse ajal publi-
kule avatud. Rattaparkla on peaukse vestibüülis.

Teater jätab endale õiguse teha mängukavas muudatusi.
Ärajäänud etenduste piletid ostetakse tagasi või vaheta-
takse ümber ühe nädala jooksul teatri kassas (Sakala 3).

Theatre NO99
Sakala 3
10 141 Tallinn

Box office is open from Monday to Friday 2 p.m. – 7 p.m,
as well as an hour before the beginning of the play.
Tickets are also available in the ticket offices of
Piletimaailm.

Ticket prizes are 225 and 175 EEK.

September

T	01.09	kell 19:00	NO83 Kuidas seletada pilte surnud jänesele
K	02.09	kell 19:00	NO83 Kuidas seletada pilte surnud jänesele
R	04.09	kell 19:00	NO86 Perikles
L	05.09	kell 19:00	NO86 Perikles
T	08.09	kell 21:00	NO83 Kuidas seletada pilte surnud jänesele Tartus festivalil DRAAMA 2009
K	09.09	kell 18:00	NO83 Kuidas seletada pilte surnud jänesele Tartus festivalil OmaDRAAMA 2009
N	10.09	kell 19:00	NO86 Perikles
R	11.09	kell 19:00	NO86 Perikles
K	16.09	kell 08:15	NO81 Startup
K	16.09	kell 19:00	NO82 Pea vahetus
N	17.09	kell 08:15	NO81 Startup
N	17.09	kell 19:00	NO82 Pea vahetus
E	21.09	kell 08:15	NO81 Startup
E	21.09	kell 19:00	NO82 Pea vahetus
T	22.09	kell 08:15	NO81 Startup
T	22.09	kell 19:00	NO82 Pea vahetus
N	24.09	kell 08:15	NO81 Startup
R	25.09	kell 08:15	NO81 Startup
R	25.09	kell 19:00	NO79 Margarita ja Meister (EMTA Lavakunstikooli 24. lend) Esietendus!
E	28.09	kell 19:00	NO79 Margarita ja Meister
T	29.09	kell 19:00	NO79 Margarita ja Meister
T	29.09	kell 17:00	NO83 Kuidas seletada pilte surnud jänesele Nitras festivalil Divadelna Nitra 2009
T	29.09	kell 20:30	NO83 Kuidas seletada pilte surnud jänesele Nitras festivalil Divadelna Nitra 2009
K	30.09	kell 19:00	NO79 Margarita ja Meister

Oktoober

N	01.10	kell 19:00	NO82 Pea vahetus
R	02.10	kell 19:00	NO82 Pea vahetus
L	03.10	kell 19:00	NO82 Pea vahetus
T	06.10	kell 19:00	NO79 Margarita ja Meister
K	07.10	kell 19:00	NO79 Margarita ja Meister
K	07.10	kell 19:00	NO83 Kuidas seletada pilte surnud jänesele Peterburis festivalil Baltiiski Dom
N	08.10	kell	NO79 Margarita ja Meister reserveeritud
R	09.10	kell 19:00	NO82 Pea vahetus
L	10.10	kell 19:00	NO80 Onu Tomi onnike
E	12.10	kell 19:00	NO80 Onu Tomi onnike
T	13.10	kell 19:00	NO80 Onu Tomi onnike
K	14.10	kell 19:00	NO80 Onu Tomi onnike
R	16.10	kell 19:00	NO86 Perikles
L	17.10	kell 19:00	NO86 Perikles
R	23.10	kell 19:00	NO83 Kuidas seletada pilte surnud jänesele
L	24.10	kell 19:00	NO83 Kuidas seletada pilte surnud jänesele
K	28.10	kell 19:00	Aksioon

